

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-10- Nr.

DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Lietuvos Respublikos Seimas 2024 m. birželio 25 d. priėmė Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo Nr. IX-2112 1, 2, 14, 26, 86, 88, 93, 105, 106, 110 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2805 (toliau – MAĮ pakeitimo įstatymas) ir 2024 m. birželio 25 d. Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 646, 650, 651 straipsnių pakeitimo ir kodekso papildymo 583¹ straipsniu įstatymą Nr. XIV-2806, kurių tikslas – efektyvinti prievolių valstybei administravimą, išvengiant funkcijų dubliavimo ir veiklą organizuojant vieno langelio principu, pavedant jį vykdyti vienam administratoriui – Valstybinei mokesčių inspekcijai (toliau – VMI), sudaryti sąlygas administravimo procesą skaitmenizuoti ir unifikuoti.

MAĮ pakeitimo įstatyme naujai nustatyta, kad: a) apibendrintai, kompetentingų institucijų (pareigūnų, darbuotojų) sprendimai skirti baudas, kaip vykdomieji dokumentai, vykdomi Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme (toliau – MAĮ) ir Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekse (toliau – CPK) nustatyta tvarka; b) Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2025 m. kovo 10 d. pateikia Seimui įstatymų, susijusių su ekonominių piniginių sankcijų administravimu pagal šio įstatymo nuostatas, projektus.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2024 m. rugsėjo 16 d. rašte Nr. S-2694 Finansų ministerijos buvo paprašyta „kartu su ministerijomis parengti ir Vyriausybės darbo reglamento nustatyta tvarka pateikti Vyriausybei bendrą su ekonominių piniginių sankcijų administravimu susijusių įstatymų paketą“.

Taigi tinkamam MAĮ pakeitimo įstatymo nuostatų įgyvendinimui specialiuose įstatymuose, kuriuose įteisintas atskirų ekonominių piniginių (baudų) sankcijų administravimas, būtina nustatyti, kad kompetentingų institucijų (pareigūnų, darbuotojų) sprendimai skirti ekonomines sankcijas (baudas), kaip vykdomieji dokumentai, vykdomi ne tik, kaip dabar, pagal CPK nuostatas, bet ir pagal MAĮ nuostatas, taip pat reglamentuoti aktualius šių pakeitimų aspektus.

Lietuvos Respublikos finansų ministerija inicijavo, koordinavo, apibendrino Lietuvos Respublikos ministerijų teisėkūros procedūras ir dabar teikia Lietuvos Respublikos pašarų įstatymo Nr. VIII-1610 10 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymo Nr. XIII-1927 16 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 19 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 29 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nesąžiningos prekybos praktikos žemės ūkio ir maisto produktų tiekimo grandinėje draudimo įstatymo Nr. XIV-409 21 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos žuvininkystės įstatymo Nr. VIII-1756 58 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymo Nr. XII-2470 60 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatymo Nr. I-1863 27 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo Nr. I-1418 2, 19¹, 19², 48 ir 52 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo Nr. XII-1428 31 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 40 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos apsaugotų duomenų pakartotinio naudojimo, duomenų tarpininkavimo ir duomenų altruizmo veiklos priežiūros įstatymo Nr. XIV-2758 26 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo Nr. X-614 44 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos internetinių tarpininkavimo paslaugų ir interneto paieškos sistemų priežiūros įstatymo Nr. XIV-2855 13 straipsnio

pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo Nr. VIII-1099 39 ir 41 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos mažmeninės prekybos įmonių nesąžiningų veiksmų draudimo įstatymo Nr. XI-626 9³, 9⁴ ir 12 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos metrologijos įstatymo Nr. I-1452 38 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo VIII-1871 26 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tabako, tabako gaminių ir su jais susijusių gaminių kontrolės įstatymo Nr. I-1143 32 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo Nr. I-1374 35 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos nesąžiningos komercinės veiklos vartotojams draudimo įstatymo Nr. X-1409 22 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymo Nr. XIV-196 33 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gaminių ir paslaugų prieinamumo reikalavimų įstatymo Nr. XIV-1633 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos azartinių lošimų įstatymo Nr. IX-325 29³ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo Nr. I-678 43⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito ir kitų užtikrinimo paslaugų įstatymo Nr. VIII-1227 79 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pašto įstatymo Nr. VIII-1141 28 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos tarptautinių sankcijų įstatymo Nr. IX-2160 18 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos lobistinės veiklos įstatymo Nr. VIII-1749 18 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo Nr. VIII-275 42 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo Nr. VIII-1206 24 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 12⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 53 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 39 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo įstatymo Nr. XI-329 31 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 95 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 48 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 87 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 25, 34 ir 38 straipsnių pakeitimo įstatymo projektus (toliau kartu – Įstatymų projektai).

I. Sprendžiama problema	<p>1. Įvertinus minėtą problematiką bei aktualius Seimo ir Vyriausybės pavedimus, MAĮ pakeitimo įstatymo nuostatų įgyvendinimui specialiuose įstatymuose, kuriuose įteisintas atskirų ekonominių piniginių sankcijų administravimas, būtina nustatyti, kad, apibendrintai, kompetentingų institucijų (pareigūnų, darbuotojų) sprendimai skirti baudas, kaip vykdomieji dokumentai, vykdomi ne tik CPK (kaip dabar), bet ir MAĮ nustatyta tvarka, taip pat reglamentuoti aktualius šių pakeitimų aspektus.</p> <p>Siekiant tobulinti žyminio mokesčio administravimo procedūras, taip pat tinkamai išspręsti kitas nustatytas teisinio reglamentavimo problemas, būtini aktualių Lietuvos Respublikos įstatymų pakeitimai.</p> <p>Detalesnė informacija apie Įstatymų projektų esmę, siūlomus pakeitimus, numatomus rezultatus išsamiai aprašyta Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Siūloma: a) nustatyti, kad kompetentingų institucijų (pareigūnų, darbuotojų) sprendimai (nutarimai) skirti pinigines sankcijas (baudas) yra vykdomieji dokumentai, vykdomi MAĮ ir CPK nustatyta tvarka; b) atsisakyti įstatymų nuostatų dėl nutarimų (sprendimų) dėl ekonominių piniginių sankcijų skyrimo pateikimo vykdyti termino nustatymo, taip pat šio termino pratęsimo galimybes.</p> <p>2. Specialieji įstatymų pakeitimai, įgyvendinant MAĮ pakeitimo įstatymo nuostatas bei sprendžiant kitas galiojančio teisinio reglamentavimo problemas, išsamiai aprašyti Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.</p>

III. Priemonių kaštai	<p>Kiek tai susiję su žyminio mokesčio administravimu, Įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti Informacinių sistemų modifikavimas, sąsajų kūrimas bus finansuojamas Europos Sąjungos fondų ir Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis įgyvendinant reformą „Vienas langelis prievolėms valstybei sumokėti“. VMI skaičiavimais, suma, susijusi su Mokesčių apskaitos informacinės sistemos (MAIS) ir Lietuvos teismų informacinės sistemos (LITEKO) modifikavimu, siekiant tobulinti žyminio mokesčio apskaitą, sudaro apie 170 tūkst. eurų (su pridėtinės vertės mokesčiu).</p> <p>Kitų Įstatymų projektų nuostatomis įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.</p>
IV. Pristatymo prie reguliavimo išlaidos	Pristatymo prie reguliavimo išlaidų neplanuojama.
V. Nauda visuomenei	Priėmus Įstatymų projektus, bus: a) tinkamai įgyvendintos MAI pakeitimo įstatymo nuostatos; b) įteisintos ekonominių piniginių sankcijų administravimo procedūros; patobulintos žyminio mokesčio administravimo procedūros; c) išspręstos nustatytos teisinio reglamentavimo problemos.

Įstatymų projektai neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams. Įstatymų projektai atitinka Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentų nuostatas. Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo, kitų teisės aktų reikalavimų. Įstatymų projektuose naujos sąvokos nenustatomos.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

Priėmus Įstatymų projektus, turės būti pakeisti atitinkami įgyvendinamieji teisės aktai, kurių sąrašas išsamiai aprašytas Įstatymų projektų aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektai be pastabų buvo suderinti su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija. Lošimų priežiūros tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos advokatų taryba, Nacionalinė teismų administracija nustatytais terminais išvadų nepateikė.

Įstatymų projektai patikslinti pagal Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabas. Su institucijomis nesuderintos pastabos įvertintos derinimo pažymoje.

Pažymėtina, kad, kiek tai susiję su Lietuvos Respublikos maisto įstatymo Nr. VIII-1608 12⁷ straipsnio pakeitimo įstatymo projekto parengimu, šis projektas darbo tvarka buvo suderintas su Sveikatos apsaugos ministerija, kuri savo išvadoje patvirtino, kad šio projekto nuostatomis pritaria.

Įstatymų projektai buvo paskelbti Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje, kur visuomenė galėjo susipažinti su Įstatymų projektų nuostatomis ir pateikti savo pastabas bei pasiūlymus.

Įstatymų projektai kartu su Finansų ministerijos 2025 m. balandžio 10 d. raštu Nr. 6K-25/1889 buvo pateikti Vyriausybei.

Atsižvelgusi į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. balandžio 30 d. išvadoje Nr. NV-860 pateiktas pastabas, Finansų ministerija atliko šiuos veiksmus:

1. Įstatymų projektai patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pateiktas pastabas; atsižvelgta į daugumą pastabų. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas, į kurias neatsižvelgta, įvertintos derinimo pažymoje.

2. Atsižvelgdama į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą, kad „siekiant teisinio tikrumo ir aiškumo, keičiamuose įstatymuose, kuriuos be ekonominės piniginių sankcijos (baudos) yra nustatytos ir kitokio pobūdžio sankcijos, turi būti nustatyta ir jų vykdymo tvarka“, Finansų ministerija inicijavo suinteresuotų institucijų (Aplinkos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Energetikos ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Sveikatos apsaugos ministerijos, Susisiekimo ministerijos, Teisingumo ministerijos, Užsienio reikalų ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos banko) apklausą, prašydama pateikti išvadas „dėl to, kaip galėtų (turėtų) būti įgyvendinta minėtoji Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastaba dėl kitokio (neekonominio) pobūdžio sankcijų vykdymo tvarkos teisinio reglamentavimo Įstatymų projektuose“.

Apibendrinti apklausos rezultatai: a) dauguma institucijų informavo, kad jų kompetencijos sričiai priskirtinuose Lietuvos Respublikos įstatymuose arba apskritai nenumatytos kitokio (neekonominio) pobūdžio sankcijos, arba tokios sankcijos yra numatytos, tačiau jų vykdymo tvarka jau yra pakankamai preciziškai apibrėžta, arba šių sankcijų (pvz., įspėjimų) vykdymo tvarka neprivalo būti detalai reglamentuojama; b) atsižvelgiant į Teisingumo ministerijos pateiktą informaciją, Įstatymų projektų paketas papildytas Vartotojų teisių apsaugos įstatymo Nr. I-657 48 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, kuriame nustatoma, kokia tvarka vykdomi Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos nutarimai įpareigoti pardavėją, paslaugų teikėją, pažeidusius vartotojų teises, nutraukti neteisėtus veiksmus, taip pat nustatomos bendrosios ekonominio (piniginio) pobūdžio sankcijų vykdymo procedūros; c) atsižvelgiant į Žemės ūkio ministerijos pateiktą informaciją, Tręšiamųjų produktų įstatymo Nr. XIII-1927 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte nustatoma, kad įgaliotosios institucijos nutarimas iš ekonominės veiklos vykdytojo išieškoti savo patirtas išlaidas vykdomas CPK nustatyta tvarka; d) atsižvelgiant į Susisiekimo ministerijos pateiktą informaciją, Įstatymų projektų paketas papildytas Elektroninių ryšių įstatymo Nr. IX-2135 95 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu, kuriame nustatomos bendrosios ekonominio (piniginio) pobūdžio sankcijų vykdymo procedūros; e) Energetikos ministerija nustatytais terminais išvados nepateikė.

Įstatymų projektų rengimą koordinavo ir apibendrino Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (direktorė Jūratė Laurikėnaitė) Mokesčių ir muitų administravimo skyriaus (vedėja Ramunė Fabijonavičiutė) patarėjas Egidijus Vizgirda (tel. +370 690 31 986, el. p. egidijus.vizgirda@finmin.lt). Įstatymų projektus pagal kompetenciją parengė Finansų ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Vidaus reikalų ministerijos, Krašto apsaugos ministerijos, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Aplinkos ministerijos ir Teisingumo ministerijos atsakingi darbuotojai.

PRIDEDAMA:

1. Vyriausybės nutarimas, 2 lapai.
2. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 95 lapai.
3. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 9 lapai.
4. Derinimo pažyma, 2 lapai.

Finansų ministras

Kristupas Vaitiekūnas